

Česká školní inspekce Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-36/22-S

Název	Gymnázium Říčany, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského náměstí 1, 251 01 Říčany
E-mail	rs@gyri.cz
IČ	61 388 572
Identifikátor	600 007 766
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zuzana Pokorná
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Komenského náměstí 1, Říčany
Termín inspekční činnosti	1. – 3. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků středního vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplnění a soulad s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vysším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy. K 30. září 2021 vzdělávala 339 žáků v denní formě osmiletého (115 žáků) a čtyřletého (224 žáků) oboru vzdělání Gymnázium. Naplněnost školy od minulé inspekční činnosti se mírně zvýšila na 77 %. Škola aktuálně vzdělává devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a tři

žáky cizince, z nich jednoho s částečnou jazykovou bariérou. Ředitelka povolila individuální vzdělávací plán osmi žákům z jiných závažných důvodů. Školní stravování je zajištěno ve školní jídelně soukromé společnosti.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve své funkci od 1. února 2021. Při řízení školy úzce spolupracuje se svou zástupkyní. Ve své činnosti vychází z koncepce, kterou průběžně evaluuje na reálné podmínky školy. Zlepšilo se vybavení informačními technologiemi, škola se úspěšně zapojila do mezinárodního projektu Erasmus+ a podařilo se motivovat učitele ke studiu specializovaných činností. Nedaří se zavést sebehodnocení žáků, aktivizační metody do výuky a práci s nadanými žáky v průběhu vyučovacích hodin. ŠVP kladou důraz na všeobecné vzdělání, přičemž ve vyšších ročnících škola vhodně podporuje osobnostní rozvoj žáků nabídkou volitelných seminářů. Škole se daří dlouhodobě motivovat žáky k dobrým výsledkům u maturitních zkoušek.

Kontrolní mechanismy jsou jen částečně účinné. Chybí širší využívání hospitační činnosti vedení školy zaměřené na efektivitu výuky. Pedagogická rada účelně projednává výsledky vzdělávání, předmětové komise se vhodně zabývají plněním ŠVP, organizací školních akcí aj. Potřebnou podporu novým učitelům poskytují mentoři. Nastavený plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vhodně zaměřen na získání odborné kvalifikace učitelů. Možnosti ke zlepšení má škola v systematictějším zaměření vzdělávání pedagogů na oblast práce s žáky nadanými, na inovativní metody ve výuce a dále v oblasti vedení lidských zdrojů.

Kvalifikovaní pracovníci školního poradenského pracoviště spolu účelně spolupracují. Přiležitostí ke zlepšení je zapojení do monitorování a vyhodnocování systematické práce s nadanými žáky.

Pro zlepšení podmínek pro realizaci ŠVP škola vhodně využívá všech dostupných finančních zdrojů včetně darů od spolku rodičů. Daří se zlepšovat materiální podmínky. Škola postupně obnovuje zastaralé vybavení. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá účelně svou tělocvičnu a sportoviště jiných subjektů. Bezpečnosti a ochraně zdraví věnují pedagogové patřičnou pozornost stanovením pravidel a postupů ve vnitřních předpisech, o nichž jsou žáci prokazatelně poučováni. Míra úrazovosti je nízká.

Zprostředkování informací uvnitř i vně organizace je i nadále zajištěno funkčními způsoby, především využíváním elektronické komunikace. Ve škole aktivně pracuje studentská rada, její podněty ke zlepšení života školy vedení-průběžně zohledňuje.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaném průběhu vzdělávání byla dobře zřejmá pozitivní atmosféra a vzájemný respekt učitelů a žáků. Vzdělávací cíle vycházely z očekávaných výstupů ŠVP. Úvodní opakování vhodně podporovalo učení žáků. Motivační hodnocení účelně probíhalo ve většině hospitovaných hodin. Pozitivní je, že se oproti minulému inspekčnímu hodnocení zvýšil podíl využívání didaktické a prezentační techniky. Absence aktivizujících forem výuky však vytvářela ve třech čtvrtinách hodin prostor pro pasivitu žáků s menším zájmem o předmět. Pouze ojediněle byli žáci podporováni v rozvoji kritického myšlení, v práci s různými informačními zdroji a v rozvíjení postojových cílů. V závěru hodin se učitelé dostatečně nevěnovali shrnutí a zhodnocení probraného učiva, vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle a jen ojediněle využívali efektivní zpětnou vazbu formou vzájemného

hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Ve většině hodin nediferencovali vzdělávací cíl a nepřizpůsobovali tak výuku individuálním potřebám žáků zejména ve vztahu k nadaným.

Ve výuce českého jazyka a literatury učitelé správně rozvíjeli dosavadní žákovské znalosti a dovednosti. Žáci byli účinně aktivizováni při skupinové i individuální práci v hodinách zaměřených na jazykovou a komunikační výchovu. V hodinách založených na interpretaci uměleckého textu a historii literatury byli žáci při řízeném rozhovoru vhodně vedeni prostřednictvím problémových otázek ke kritickému myšlení a samostatnému vyjadřování.

V hospitovaných hodinách společenskovědního vzdělávání byla účelně zařazena individuální práce žáků a řízený rozhovor vedoucí k ověřování pochopení aktuálních společenských jevů. Učitelé dostatečně využívali zkušeností z reálných životních situací, žáky vedli k samostatné argumentaci a vytváření postojů. Týmová práce na projektu školního časopisu v komplexním předmětu založeném na mezioborových přesazích účelně podporovala rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Ve výuce cizích jazyků se vyučující vhodně zaměřili na procvičování gramatiky, rozšírování slovní zásoby, produktivních řečových dovedností a poslech s porozuměním. Téměř ve všech zhlédnutých hodinách převažovala frontální výuka, při které se vyučujícím nedařilo zapojovat všechny žáky. Pro rozvoj receptivních dovedností pedagogové důsledně vedli výuku v daném cizím jazyce, ale obsahově náročnější komunikaci od žáků většinou nevyžadovali.

Výuka matematiky byla zaměřena většinou na procvičování probraného učiva, žáci převážně účelně upevňovali učivo samostatným řešením úkolů. Byli aktivní, všichni však většinou počítali stejně příklady. Učitelé průběžně získávali informace o zvládnutí látky žáky. Probírané učivo bylo méně provázáno s jeho praktickým využitím. Byla zaznamenána na účelná kooperace žáků při vypracovávání zadaných úkolů.

Ve výuce informačních technologií se učitelé vhodně věnovali rozvíjení mezipředměto vých vztahů, probírané učivo mělo správně vazbu na praktické využití a obsahovalo nové poznatky z vědy a výzkumu.

Přírodovědnou gramotnost učitelé kvalitně rozvíjeli ve sledovaných vyučovacích hodinách fyziky, chemie, biologie a zeměpisu. Vzdělávací strategie zpravidla zlepšovaly vědomosti a dovednosti žáků a směrovaly k jejich kvalitní přípravě na zvládnutí nároků učiva. Učitelé je většinou rovnoměrně zapojovali do aktivní práce. Pravidelně zařazovaná skupinová výuka se zadáváním přiměřených a zajímavých úkolů zvyšovala efektivitu vzdělávání. Časté střídání pedagogických metod při tandemové výuce zdařile motivovalo žáky k vyjadřování vlastních názorů, postojů a k řešení problémů alternativními cestami. Charakteristické bylo logické propojování osvojeného učiva s novým a využívání častých příkladů z praktického života. Využívání didaktické techniky bylo účelné a podporovalo aktivní zájem žáků o probíranou látku. Vhodně zvolená a poutavá výuková videa, některá v anglickém jazyce, doprovázená kvalitními pracovními listy umožňovala propojení mezipředměto vých vztahů a dobře posloužila k samostatnému odvozování závěrů žáky, k lepšímu pochopení učiva a k vytvoření přehledných zápisů. Samozřejmostí bylo jasné a přehledné vyjadřování učitelů, jejich vstřícnost a ochota pomoci žákům, rovněž využívání mobilních telefonů nebo počítačů k vyhledávání informací. Účinnost vzdělávání částečně snižovalo méně efektivní časové rozvržení hodiny a opomíjení vstupní motivace.

Pohybové dovednosti žáků škola vhodně rozvíjí ve výuce tělesné výchovy, v pravidelných kurzech plavání a bruslení a organizováním cyklistických, vodáckých a lyžařských výcvíkových kurzů. Ve sledované výuce byly jednotlivé pohybové aktivity dobře

zorganizované. V závěru výuky vyučující příhodně zařadil protahovací a uvolňovací cvíky. Z rozhovorů s učiteli vyplynulo, že pohybové dovednosti žáků se po období distanční výuky zhoršily a v průběhu školního roku se fyzická kondice a obratnost žáků výrazně zlepšuje.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při posuzování míry dosažení výstupů ŠVP škola efektivně využívá interní nástroje, například ústní zkoušení a testy a projekty. Vhodně je doplňuje i nástroji externími v podobě výsledků maturitních zkoušek a umístění žáků v okresních, krajských a celorepublikových kolech olympiád a soutěží. Informace o průběžném hodnocení jsou žákům i zákonním zástupcům operativně dostupné především prostřednictvím informačního systému.

Škola výsledky vzdělávání žáků pravidelně statisticky hodnotí při jednáních pedagogické rady, v předmětových komisích a na poradách vedení školy. Z dosahovaných výsledků vzdělávání v průběhu i při jeho ukončování je patrné, že ve škole se vzdělávají nadaní a motivovaní žáci. Z analýzy prospěchu jednoznačně vyplývá, že žáci přistupují k výuce zodpovědně a že se jim velmi dobře daří naplňovat požadované výstupy ŠVP. Úspěšně probíhá jejich adaptace na systém gymnaziálního vzdělávání při přechodu do prvních ročníků. V roce 2018/2019 byl průměrný prospěch žáků 1,8 a třetina z nich prospěla s vyznamenáním. Nejlepších výsledků dlouhodobě dosahují žáci nižšího stupně osmiletého oboru, prospěch žáků vyššího stupně osmiletého gymnázia je lepší než čtyřletého oboru vzdělání. V období distanční výuky ve školních rocích 2019/2020 a 2020/2021 se celkový průměrný prospěch žáků školy zlepšil na 1,5 a s vyznamenáním prospěla téměř polovina z nich. K nejvýraznějšímu zlepšení došlo u žáků čtyřletého oboru.

Podobně jako v průběhu vzdělávání prospívá v průměru polovina žáků s vyznamenáním i při jeho ukončování maturitní zkouškou. Ve společné části maturitní zkoušky jsou výsledky v českém jazyce a literatuře, cizím jazyce i v matematice v průměru dlouhodobě lepší než průměr stejného oboru vzdělání v republice. Maturitní zkoušku v minulých třech letech vykonali úspěšně všichni žáci závěrečných ročníků, lepších výsledků dosahují žáci osmiletého oboru.

K prevenci neprospěchu a k zajištění úspěšnosti žáků při ukončování vzdělávání jsou účelně využívány obvyklé postupy, např. individuální konzultace, maturitní semináře, elektronické výukové materiály a on-line testy ve školní vzdělávací platformě. V letošním školním roce probíhá vhodná podpora žákům v rámci doučování. Škola reflektuje vzdělávací potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich prospěch je srovnatelný s ostatními žáky.

Při individuálních konzultacích se daří motivovat nadané žáky k úspěšné účasti ve vědomostrních soutěžích a olympiadách v mnoha vzdělávacích oblastech i v krajských a celostátních kolech. a k tvorbě kvalitních ročníkových prací. Povinnou součástí hodnocení výsledků vzdělávání žáků čtyřletého a vyššího stupně osmiletého oboru jsou kvalitní ročníkové práce. Účinně podporují profilaci žáků a významně přispívají k rozvoji klíčových kompetencí, neboť vedou žáky k práci se zdroji informací a kritickému myšlení. Zdařilé práce škola úspěšně doporučuje k účasti v přehlídkách Středoškolské odborné činnosti. Škola dobře rozvíjí nadání žáků i v oblasti estetické výchovy, pořádá vlastní hudební vystoupení a v rámci projektové výuky žáci na nižším gymnáziu vydávají třídní časopisy. Nově jsou ve škole účelně rozvíjeny jazykové a sociální kompetence žáků formou zahraničních pobytů v rámci projektu Erasmus+. Škola vhodně podporuje rozvoj přírodovědné gramotnosti zapojením odborníků z přírodovědecké fakulty jako garantů ročníkových prací, kroužkem mladých přírodovědců, stáží na akademii věd v rámci projektu

Otevřená věda a projektovou výukou, což se projevuje ve velkém zájmu žáků o vysoké školy přírodovědného zaměření.

Škola si je vědoma důležitosti pozitivní motivace a dbá na oceňování svých žáků, počet pochval výrazně převyšuje počet kázeňských opatření. Absence žáků se ve školním roce 2018/2019 pohybovala kolem 100 hodin na žáka, v letech 2019/2020 a 2020/2021 vzhledem k organizaci distanční výuky poklesla na dvě třetiny, resp. čtvrtinu, neomluvená absence se téměř nevyskytla. Škola má systémově nastaveny seznamovací a nově také stmelovací kurzy pro žáky. Jejich efektivita a průběžně realizovaná prevence se odráží v nízkém počtu ojedinělých projevů problémového chování, které jsou řešeny pohovorem se žákem či jednáním s rodiči.

Škola účelně rozvíjí sociální a občanské kompetence žáků v žákovském parlamentu a jejich zapojením do žákovského zastupitelstva města. Vhodně dbá o prezentaci výsledků žáků pravidelnými příspěvky do místního časopisu.

Závěry

Vývoj školy

- Byla jmenována nová ředitelka.
- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly částečně odstraněny. Přetrvávají dálší nedostatky v aktivizaci žáků ve výuce.

Silná stránka

- Žáci stabilně dosahují dobrých výsledků u maturitních zkoušek.
- Vypracování ročníkových prací vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti při zpracování tématu a rozvíjí jejich klíčové kompetence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve sledované výuce všichni žáci plnili stejné úkoly, diferenciace vzdělávacího obsahu a náročnosti úkolů zvláště pro nadané žáky nebyla patrná.
- Učitelé ve sledované výuce nevyužívali dostatečný časový prostor pro závěrečné účelné shrnutí probraného učiva, sebehodnocení žáků a zhodnocení jejich výkonu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poslat pedagogické vedení školy, aktivizovat učitele ke vzájemné spolupráci, zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na aktivizační metody ve výuce.
- Zapojit kvalifikované pracovníky školního poradenského pracoviště do monitorování a vyhodnocování systematické práce s nadanými žáky.
- Diferencovat výuku ve vyučovacích hodinách vzhledem k nadaným žákům, rozvíjet v širší míře u žáků kritické myšlení a jejich systematickou práci s informacemi v průběhu výuky.
- Využívat v závěru vyučovacích hodin účelné shrnutí probraného učiva se sebehodnocením a zhodnocením výkonů žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přjmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. OŠMS/5915/2001 ze dne 6. prosince 2001 včetně dodatků 1 až 6
2. Jmenování do funkce ředitelky gymnázia s účinností od 1. února 2021
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti
4. Koncepce rozvoje školy
5. Organizační řád školy účinný od 1. ledna 2022
6. Školní vzdělávací programy, účinné k termínu inspekční činnosti
7. Školní řád, účinný k termínu inspekční činnosti
8. Záznamy z pedagogické rady a z jednání předmětových komisí, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
9. Evidence žáků (školní matrika) včetně výsledků vzdělávání žáků, stav k termínu inspekční činnosti
10. Třídní knihy, rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
11. Dokumentace k přijímání uchazečů a k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou (vzorek), školní roky 2018/2019 až 2021/2022
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně plánu jejich dalšího vzdělávání, stav k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Dokumentace k zajistění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a kniha úrazů, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
15. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2021, Finanční vypořádání v roce 2021
16. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2019/2020, 2020/2021
17. Internetové stránky školy <https://www.giri.cz/> stav k termínu inspekční činnosti
18. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-201/14-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Diopová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Diopová v. r.

Ing. Vladimíra Hokešová, školní
inspektorka

Hokešová v. r.

Mgr. Miroslava Slaninová, školní
inspektorka

Slaninová v. r.

Mgr. Pavla Vítková, školní inspektorka

Vítková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní
pracovnice

Borůvková v. r.

V Praze 30. března 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zuzana Pokorná,
ředitelka školy

Pokorná v. r.

V Říčanech 5. dubna 2022